

Liikenne- ja viestintäviraston päätös käyttäjän suostumuksen antamisesta evästeiden käyttämiseksi innowise.fi-sivustolla

1 Asian vireilletulo

Heikki Tolvanen on 11.9.2019 lähettänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille tutkittavaksi www.innowise.fi-sivuston evästekäytännöt suostumuksen osalta.

Tolvasen yhteydenoton mukaan em. sivustolla ei pyydetä käyttäjän suostumusta evästeiden tallentamiseen käyttäjän päätelaitteelle. Tolvanen katsoo, ettei ole antanut suostumustaan lainkaan, koska hänen käyttämänsä internetiselain oli sallinut evästeiden tallentumisen oletusasetuksina ja tästä syystä Tolvanen katsoo päätelaitteellensa tallennetun evästeitä ilman yksilöityä evästekohaista suostumusta. Tolvasen mukaan hänen olisi tullut tehdä erillinen toimenpide evätäkseen suostumuksensa. Tästä syystä Tolvanen ei pidä antamaansa suostumusta päteväenä ja katsoo, että hänen päätelaitteelleen on tallennettu ja käytetty evästeitä ilman laissa säädettyä perustetta.

Liikenne- ja viestintävirasto arvioi asiaa valvomansa lainsäädännön perusteella eli sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, viestintäpalvelulaki) 205 §:n mukaan. Liikenne- ja viestintävirasto ei valvo henkilötietojen käsittelyyn liittyvää sääntelyä, vaan sitä valvoo tietosuojavaltuutettu. Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan ei myöskään kuulu arvioida palveluiden sisältöä.

2 Asian selvittäminen

Liikenne- ja viestintävirasto lähetti 20.9.2019 Innowise Oy:lle (jatkossa Innowise) selvityspyynnön. Selvityspyynnössä kysyttiin, kuinka Innowise.fi-sivustolla saadaan sivuston käyttäjiltä suostumus evästeiden tallentamiseksi käyttäjän päätelaitteelle ja hyödyntämiseksi? Vastaus selvityspyyntöön saatiin 25.9.2019. Innowise Oy vastasi po. sivuston evästekäytännöistä seuraavasti:

Innowise.fi-sivustolla käytetään seuraavia evästeitä:

- Google Analytics -kävijäseurantapalvelun eväste,
- Zendesk Chat (ent. Zopim) -asiakaspalvelu-chat-keskustelun eväste ja
- Facebook pixel -seurantaeväste, joka liittyy Facebookin mainosjärjestelmään.
- Lisäksi blogisivuilla käytetään Disqus-kommenttipalstan evästettä ja etusivulla yrityksen Twitter-tilin julkaisujen upotukseen liittyvää evästettä.

Innowisen mukaan evästeiden käyttöön saadaan suostumus siten, että sivuston käyttäjät ovat sallineet evästeiden tallennuksen päätelaitteelleen internetiselaimensa asetuksissa. Jos käyttäjä ei anna evästeille suostumusta internetiselaimensa asetuksissa, ei evästeitä voida tallentaa, eikä niitä silloin tallenneta. Evästekäytännöt Innowise-sivustolla perustuvat Innowisen antaman vastauksen mukaan Liikenne- ja viestintäviraston asiasta antamaan ohjeistukseen.

Seuraavassa vaiheessa virasto laati päätösluonnoksen asiassa. Tolvaselle ja Innowiselle annettiin mahdollisuus lausua päätösluonnoksesta ja sen perusteluista. Tolvanen toimitti oman näkemyksensä virastolle 29.11.2019. Lisäksi Tolvanen toimitti asiasta pyytämänsä Euroopan Komission lausunnon. Innowise ei antanut lausuntoa päätösluonnoksesta.

Toimittamassaan lausunnossa Tolvanen toi esille seuraavaa:

- 1) Päätösluonnos ei perustu voimassaolevaan lainsäädäntöön, ja Tolvanen toivoi, että lopullista päätöstä muutetaan lopputuloksen osalta.
- 2) Päätöksessä tulee selkiyttää, minkälaisia edellytyksiä suostumukselta vaaditaan, jotta ei tulisi tilanteita, joissa käyttäjä antaa suostumuksensa evästeisiin ja muihin ePrivacy-direktiivin 5(3) piiriin kuuluviin tilanteisiin vahingossa.
- 3) Viraston tulkinta on vastoin EU-oikeutta.
- 4) Viraston tulee perustella, mitkä toimenpiteet hänen tapahtumakuvauksensa perusteella johtivat siihen, että suostumukselle Suomessa asetetut edellytykset täyttyivät?
- 5) Suostumus Innowise.fi-sivustolla ei täyttänyt sille asetettuja vaatimuksia suostumuksen yksilöitävyydestä, sillä hänen käyttämä Internet-selain ei salli yksittäisten evästeiden kieltämistä.

Traficom toteaa, että Tolvasen lausunnossaan esille tuomat kohdat 1 ja 3 on käsitelty tarpeellisilta osin alkuperäisessä päätösluonnoksessa. 2-kohdan vaatimusta suostumuksen edellytysten selkiyttämistä ei käsitellä vireillä olevan päätöksen yhteydessä, sillä päätöksessä ei ole tarkoitus antaa yleistä ohjeistusta. 4-kohtaa koskien päätöstä on tarkennettu. 5-kohdan vaatimus suostumuksen yksilöimisen arvioinnista on käsitelty alkuperäisessä päätösluonnoksessa kohdassa "Suostumus evästeisiin". Kohtaa on kuitenkin selkiytetty.

3 Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että Innowise.fi-sivuston evästekäytännöt suostumuksen osalta ovat viraston valvoman lainsäädännön mukaiset.

Liikenne- ja viestintävirasto päättää asian käsittelyn.

4 Asiaa koskevat säännökset

Viestintäpalvelulain 303 §:n 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamista, jollei tässä laissa muuta säädetä.

Viestintäpalvelulain 313 §:n 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa asian tutkittavakseen asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.

Viestintäpalvelulain 330 §:n 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi mainitun lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan antaa huomautuksen sille, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä, määräyksiä, päätöksiä ja lupaehtoja sekä velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa.

Viestintäpalvelulain 205 §:n mukaan

"[e]västeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä."

5 Päätöksen perustelut

5.1 Evästeet Innowise.fi-sivustolla

Innowisen Traficomille 25.9.2019 toimitettaman selvityksen mukaan Innowise.fi-sivustolla on asian vireille tullessa ollut käytössä seuraavat evästeet:

- Google Analytics -kävijäseurantapalvelun eväste,
- Zendesk Chat (ent. Zopim) -asiakaspalvelu-chat-keskustelun eväste ja
- Facebook pixel -seurantaeväste, joka liittyy Facebookin mainosjärjestelmään.
- Lisäksi blogisivuilla käytetään Disqus-kommenttipalstan evästettä ja etusivulla yrityksen Twitter-tilin julkaisujen upotukseen liittyvää evästettä.

Viestintäpalvelulain 205.1 §:n mukaan evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa. Vastaavasti, jos käyttäjä on kieltänyt evästeiden käytön, tulee palveluntarjoajan tätä kieltoa noudattaa eikä po. evästeitä tai muita palvelun käyttöä kuvaavia tietoja tule tallentaa po. käyttäjän päätelaitteelle.¹

Saadun selvityksen perusteella Innowise-sivustolla käytössä olevat tilastointi- ja analytiikkaevästeet, eli Google Analytics -kävijäseurantapalvelun eväste ja Facebook pixel -seurantaeväste, eivät kuulu välttämättömiin evästeisiin, jolloin niistä tulee antaa käyttäjälle selkeät tiedot ja pyytää käyttäjän suostumus. Eryteisesti, jos tilastointievästettä käytetään niin, että sen kautta jaetaan tietoa myös kolmansille osapuolille, on eväste lähtökohtaisesti sellainen, että käyttäjän suostumus tarvitaan.

Chat-keskustelun evästeen tallentaminen tai käyttö ei edellytä suostumusta, kun eväste tallennetaan käyttäjän aloitettua chat-palvelun käytön esimerkiksi klikkaamalla sen kuvaketta ja eväste on välttämätön chat-palvelun tarjoamiseksi. Tällöin on kyse viestintäpalvelulain 205.2 §:ssä tarkoitettusta tilanteesta, jossa suostumusta ei tarvita sillä perusteella, että eväste on välttämätön palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Kommenttipalstan Disqus-evästeen osalta käyttäjän suostumus tulisi lähtökohtaisesti saada, sillä sen ei voida katsoa olevan välttämätön osa palvelun toteuttamista, vaikka se linkittyisikin kiinteästi palvelun tarjoajan toimintaan.

Evästeet, joita kolmansien osapuolten on mahdollista käyttää, eivät pääsääntöisesti ole sellaisia, joita tarvitaan palvelun toteuttamiseksi. Jos kolmansilla osapuolilla (esim. Facebook ja Twitter) on mahdollisuus käyttää evästeitä, tulee tästä aina informoida käyttäjiä. Lisäksi tällöin evästeiden käyttöön tarvitaan käyttäjän suostumus.

Viraston arvio on, että www.innowise.fi-sivustolla käytössä oleviin Google Analytics -kävijäseurantapalvelun evästeen, Facebook pixel -seurantaevästeen sekä Disqus-evästeen käyttöä varten tarvitaan suostumus.

5.2 Suostumus evästeisiin

Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on valvoa sähköisen viestinnän palveluista annetun lain evästeitä koskevia ja viestinnän luottamuksellisuutta koskevia säännöksiä. Lähtökohtaisesti virasto antaa ohjeistusta ja tekee mahdolliset evästeitä koskevat tulkinnat perustuen kansalliseen voimassaolevaan lainsäädäntöön.

Evästeisiin sovelletaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 205 §:ä, jolla sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (2002/58/EY, ePrivacy-direktiivi) mukaiset evästesäännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Asiaan saadun selvityksen perusteella Innowisen www.innowise.fi-sivustolla ilmoitetaan, että evästeitä käytetään, jos käyttäjä on antanut tähän suostumuksen sallimalla evästeiden tallennuksen internetselaimensa asetuksissa.

Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä on viittaus suostumuksen määritelmän osalta yleisellä tietosuoja-asetuksella kumottuun henkilötietodirektiiviin (95/46/EY). Suostumuksen määritelmä yleisessä tietosuoja-asetuksessa ei poikkea henkilötietodirektiivin määritelmästä² Liikenne- ja viestintäviraston näkemyksen mukaan siten, että määritelmän tulkintaa evästeiden osalta kansallisessa sääntelyssä tulisi muuttaa.

Yleisessä tietosuoja-asetuksessa (rekisteröidyn) suostumuksella tarkoitetaan mitä tahansa vapaaehtoista, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn antamalla suostumusta ilmaisevan lausuman tai toteuttamalla selkeästi suostumusta ilmaisevan toimen.

Viestintäpalvelulaki on erityislaki suhteessa yleiseen tietosuoja-asetukseen. Tämä periaate on johdettavissa myös unionin tuomioistuimen tuomiosta ECLI:EU:T:2016:233 (kohta 81), jonka mukaan "lex specialis derogat legi generali -periaatteen mukaan erityissäännöksellä on yleissääntöihin nähden etusija tilanteissa, joita niillä on erityisesti tarkoitus säännellä".³ Euroopan tietosuojaneuvosto on todennut saman lausunnossaan 5/2019⁴.

Kansallinen tulkinta evätesuostumuksesta, jonka mukaan suostumus on mahdollista antaa selaimen asetusten kautta, on lähtöisin sähköisen viestinnän tietosuoja-direktiivin implementointivaiheesta vuodelta 2003. Silloin todettiin, että "[p]alvelu-

² Henkilötietodirektiivissä suostumuksella puolestaan tarkoitetaan kaikenlaista vapaaehtoista, yksilöityä ja tietoista tahdon ilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn.

³ Ks. Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä tapauksissa T-60/06 RENV II ja T-62/06 RENV II, 22.4.2016, ECLI:EU:T:2016:233, kohta 81 (<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=176922&mode=req&pageIndex=1&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=FI&cid=12255688>).

⁴ Opinion 5/2019 on the interplay between the ePrivacy Directive and the GDPR (ks. https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/stanovisko-vyboru-cl-64/opinion-52019-interplay-between-eprivacy_en)

jen käyttäjät voivat vaikuttaa parhaiten itse evästeiden tallentumiseen päätelaitteelleen selainohjelmansa asetuksia muuttamalla." (HE 125/2003 vp, Tietosuoja sähköisessä viestinnässä).

Vaikka suostumus on määritelty henkilötietojen käsittelyä koskevassa yleisessä tietosuoja-asetuksessa, sovellettavaksi tulee ensisijaisesti erityissääntely perustelui- neen, sillä evästeiden käytön pääsääntöinen tarkoitus ei ole henkilötietojen käsit- tely.

Suomessa on vakiintuneesti katsottu, että suostumuksen evästeiden käyttöön voi antaa sekä selainasetusten että ponnahdusikkunoiden ja muiden vastaavien kautta. Suostumuksen voi antaa myös käyttäen edellä mainittujen teknologioiden yhdistelmiä. Esimerkiksi Liikenne- ja viestintävaliokunta totesi mietinnössään LiVM 21/2010 vp - HE 238/2010 vp evästeiden käytöstä seuraavasti:

"Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että kolmannen lakiehdotuk- sen 7 §:ssä tarkoitettua evästeiden käyttöä koskevaa käyttäjän suos- tumusta ei tulisi voida antaa pelkästään selainohjelman asetusten kautta, vaan suostumuksen tulisi olla nimenomainen. Valiokunta to- teaa, että saamansa selvityksen mukaan nimenomaisen suostumuk- sen edellyttäminen jokaisella evästeen käyttökerralla aiheuttaisi säh- köisten palvelujen käytettävyydelle huomattavia haasteita. Käytän- nössä tämä voisi esimerkiksi jonkin tietyn verkkosivuston tai sähköi- sen palvelun kohdalla tarkoittaa sitä, että käyttäjä joutuisi antamaan useita suostumuksia esim. klikkaamalla hiirellä suostumuspainikkeita useita kertoja, ennen kuin hän pääsisi lainkaan käyttämään verkkosi- vuston tai jonkin palvelun sisältöä.

Valiokunta katsoo, että esitetty suostumuksen edellyttäminen on käyttäjän kannalta joka tapauksessa parannus nykyiseen, kieltomah- dollisuutta edellyttävään sääntelyyn verrattuna. Kyseiseen pykälään sisältyy myös säännös siitä, että palvelun tarjoajan tulee suostumuk- sen lisäksi antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallenta- misen tai käytön tarkoituksesta. Lisäksi käyttö on sallittu ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa eikä sillä saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enemmän kuin on välttämätöntä. Valiokunta toteaa, että se pitää saamansa selvityksen perusteella ehdotusta perusteltuna, käyt- täjän oikeuksien kannalta asianmukaisena ja tietoyhteiskunnan palve- lukehityksen etujen mukaisena."

Evästeitä koskeva lainkohta on säilynyt saman sisältöisenä, vaikka esimerkiksi lain nimi on muuttunut useita kertoja. Myöskään yleisen tietosuoja-asetuksen voimaan tulon yhteydessä viestintäpalvelulain evästeitä koskevaa 205 §:ä ei muutettu.

Viestintäpalvelulain 205 §:n 1 momentin mukaan käyttäjän on annettava suostu- mus evästeiden käyttöön. Lähtökohtaisesti myös selaimen asetusten kautta an- nettu suostumus voi olla riittävä samoin kuin vierailulla sivustolla olevan ponnah- dusikkuna tai vastaava. On syytä huomioida, ettei evästeiden käyttö vaadi aina suostumusta; lain 205 §:n 2 momentin mukaan suostumusta ei tarvita, jos eväs- teen käyttö

on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Evästeellä tarkoitetaan käyttäjän päätelaitteelle tallennettua tietoa, jota voidaan käyttää palvelun toteuttamiseksi. Pelkkänä päätelaitteeseen lähetettävänä teksti-

tiedostona eväste ei sisällä henkilötietoja, eikä pelkästään siitä voi tunnistaa yksittäistä käyttäjää. Jos eväste liitetään henkilötietoihin ja niiden avulla kerätään sekä käsitellään henkilötietoja, sovellettavaksi voi viestintäpalvelulain lisäksi tulla henkilötietoja koskeva sääntely.⁵ Tällainen tilanne voi olla käsillä esimerkiksi silloin, kun evästeisiin liitetään IP-osoitetieto ja aikaleimatieto. IP-osoite on Euroopan unionin oikeuskäytännössä katsottu voivan olla henkilötieto.⁶ Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että IP-osoite voi lainsäädännön rooleista ja tietojen käyttötarkoituksesta johtuen olla joko henkilötieto tai välitystieto.

Yleisen tietosuojasetuksen mukaan suostumuksen on oltava yksilöity. Yksilöinti tarkoittaa, että palveluntarjoajan on yksilöitävä käyttötarkoitukset, joihin evästeitä käytetään. Jos palveluntarjoaja käyttää tietoja eri tarkoituksia varten, käyttäjän olisi voitava valita, mihin käyttötarkoituksen hän suostumuksensa antaa. Palveluntarjoajan on täytettävä lainsäädännön asettamat vaatimukset niillä teknisillä keinoilla, jotka ovat saatavilla. Teknologia kehittyy ja näin ollen teknisten keinojen valikoima voi tulevaisuudessa olla erilainen. Lisäksi virasto pitää tärkeänä käyttäjän informointia sivustolla käytössä olevista evästeistä

Saadun selvityksen perusteella Innowise.fi-sivustoilla evästeiden käyttöön saadaan suostumus siten, että sivuston käyttäjät ovat sallineet evästeiden tallennuksen päätelaitteelleen internetselaimensa asetuksissa. Sillä, onko evästeitä hallinnoitu erillisen ponnahdusikkunan vai selaimen asetusten kautta, ei ole merkitystä. Käytäntö vastaa voimassa olevaa tulkintaa viestintäpalvelulain 205 §:stä.

Innowise.fi-sivustolla tässä päätöksessä puheena oleviin evästeisiin edellytetään käyttäjän suostumusta, sillä po. evästeiden ainoana tarkoituksena ei lain 205.2 §:n mukaisesti ole toteuttaa viestin välittämistä tai pyydetyn palvelun tarjoamista. Tolvanen ei kertomansa mukaan ole antanut suostumustaan palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentamiseksi päätelaitteelleen. Liikenne- ja viestintäviraston tulkinnan mukaan suostumus evästeiden käyttöön voidaan antaa myös selainasetusten kautta. Liikenne- ja viestintävirasto ei voi ottaa kantaa siihen, onko Tolvanen antanut evästeiden käyttöön suostumuksensa vai ei, sillä Liikenne- ja viestintävirastolla ei ole tiedossaan, kuka yksittäinen käyttäjä on suostumuksensa antanut ja millaisia asetuksia nämä ovat selaimissaan kulloinkin käyttäneet.

Liikenne- ja viestintävirasto huomauttaa, että on palveluntarjoajan vastuulla huolehtia siitä, että tarjoamansa sivuston evästekäytännöt noudattavat voimassa olevaa lainsäädäntöä. Virasto haluaa korostaa viestintäpalvelulain 205 §:n 3 momenttia, jonka mukaan evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa eikä sillä saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

6 Sovelletut lainkohdat

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 205 § ja 313 §.

7 Muutoksenhaku

Tähän Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen kuten laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

⁵ HE 238/2010 laeiksi viestintämarkkinalain, radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain, sähköisen viestinnän tietosuojalain ja eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetun lain muuttamisesta vp, ks. tarkemmin Sähköisen viestinnän tietosuojaa koskeva lainsäädäntö ja käytäntö -kappale.

⁶ Ks. Tämän osalta unionin tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto) 19.10.2016 (ennakkoratkaisupyynnö, jonka on esittänyt Bundesgerichtshof – Saksa) – Patrick Breyer v. Saksan valtio (Asia C-582/14).

8 Päätöstä koskevat tiedustelut

Lisätietoja päätöksestä antaa Erika Leinonen ja Heidi Kivekäs. Päätöstä koskevat yhteydenotot pyydetään toimittamaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kirjaamoon. Sähköpostiosoite on kirjaamo@traficom.fi.

Kalle Luukkainen
Ylijohtaja

Erika Leinonen
Lakimies

Tämä asiakirja on allekirjoittamisen sijasta varmennettu siten, että siitä näkyy asian esittelijän ja ratkaisijan nimi, ja asiakirja toimitetaan esittelijän tai ratkaisijan sähköpostiosoitteesta. Tämä poikkeuksellinen varmentamistapa on tilapäisesti käytössä koronaviruksen leviämisen rajoittamistoimien johdosta, joiden seurauksena asiaa käsittelevä virkamies tekee etätöitä eikä tavanomainen asiakirjan allekirjoittaminen ole mahdollista.

Liite Valitusosoitus

Miten tästä päätöksestä voi valittaa

Minne valitetaan

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudesta. Valituksen voit lähettää postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. *Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>*

Milloin valituksen on oltava perillä

Toimita valitus ajoissa niin, että se ehtii perille hallinto-oikeuden kirjaamoon valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituksen saapuminen ajoissa hallinto-oikeuteen on aina valittajan vastuulla.

Toimita valituksesi hallinto-oikeudelle viimeistään 30. päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Päätöksen tiedoksiantopäivä lasketaan seuraavasti:

- tavallisena kirjeenä lähetetty päätös katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä kirjeen postittamisesta, jollei muuta näytetä
- postitse saantitodistusta vastaan lähetetyn päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksi- tai saantitodistus. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin
- tavallisena sähköisenä tiedoksiantona annettu päätös katsotaan saadun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä
- todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona annettu asiakirja katsotaan saadun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu Liikenne- ja viestintäviraston osoittamalta palvelimelta
- sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 312 §:n mukaisesti sähköpostitse annettu päätös katsotaan annetun tiedoksi silloin, kun olet lähettänyt Liikenne- ja viestintävirastolle kuittauksen viestin lukemisesta. Jos kyse on asiakirjasta, jota lain mukaan ei tarvitse toimittaa tiedoksi todisteellisesti, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä
- yleistiedoksiantona annettu päätös katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä
- sijaistiedoksiantona toimitettu päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Mitä valituksessa pitää olla

Tee valitus kirjallisesti. Ilmoita siinä

- hallinto-oikeus, jolle valitus on osoitettu
- nimesi ja kotikuntasi sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
- päätös, johon haet muutosta
- mitä muutoksia siihen vaadit
- millä perusteella vaadit muutoksia.

Voit kirjoittaa valituksen itse tai pyytää jotakuta muuta asiamiehenä tai laillisena edustajana laatimaan sen puolestasi. Sinun tai asiamiehesi tai laillisen edustajasi on omakätisesti allekirjoitettava valitus. Jos ainoastaan asiamies tai laillinen edustaja on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava myös asiamiehen nimi ja kotikunta.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003, "asiointilaki") 9 §:n mukaan vaatimuksen kirjallisesta muodosta täyttää myös viranomaiselle toimitettu sähköinen asiakirja. Sähköisesti lähetettyä valitusta ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos valituksessa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Sähköisestä allekirjoituksesta säädetään vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä tunnistamispalveluista annetussa laissa (617/2009).

Valituksen liitteet

Liitä valitukseen:

- Liikenne- ja viestintäviraston päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys päätöksen tiedoksisaannista
- vaatimuksiasi tukevat muut asiakirjat
- asiamiehen valtakirja, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 2000 vaihde, 029 564 2069 kirjaamo
Faksi: 029 564 2079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Hallintotuomioistuimen perimistä maksuista säädetään tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015). Hallintotuomioistuin antaa lisätietoja perimistään maksuista.